

รายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการ

ประจำปีงบประมาณ 2563

กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของกรมพัฒนาที่ดิน	1
ส่วนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	4
ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน	12

รายงานผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจในการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรม อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรดิน และให้บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการดินตามหลักวิชาการแก่เกษตรกร เพื่อนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การสร้างรายได้ และการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยได้ดำเนินกิจกรรมตามกรอบแนวทาง และแผนงาน/โครงการ ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งเชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องและมีการติดตามความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน และประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีการดำเนินงานภายใต้ 3 ผลผลิต 25 โครงการ 47 กิจกรรมหลัก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 4,888,934,500 บาท ปรับลดตามพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คงเหลืองบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 4,646,103,100 บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของกรมพัฒนาที่ดิน

แผนปฏิบัติการของกรมพัฒนาที่ดินในการดำเนินงานแผนงาน โครงการ กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

โครงการ / กิจกรรม	หน่วยนับ	งบประมาณปี 2563	
		เป้าหมาย	รวมทั้งสิ้น
รวมทั้งสิ้น	ไร่	32,834,508	
	ราย	571,438	
กลุ่มงบประมาณรายจ่ายกรมพัฒนาที่ดิน (Function)	ไร่	32,710,952	3,244,634,600
แผนงานพื้นฐาน	ไร่	32,116,527	1,378,967,700
ผลผลิตที่ 1 ฐานข้อมูลทรัพยากรที่ดินได้รับการปรับปรุงและพัฒนา	ไร่	30,000,000	77,891,300
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรดิน	ไร่	30,000,000	77,891,300
ผลผลิตที่ 2 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาที่ดิน	ราย	527,858	92,926,200
กิจกรรมหลักที่ 2.1 คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	ราย	490,000	44,239,400
กิจกรรมหลักที่ 2.2 การพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย	ราย	37,858	48,686,800
ผลผลิตที่ 3 ทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา	ไร่	2,116,527	1,208,150,200
กิจกรรมหลักที่ 3.1 ปรับปรุงคุณภาพดิน	ไร่	67,727	202,373,200
กิจกรรมหลักที่ 3.2 ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	ไร่	1,024,300	762,008,900
กิจกรรมหลักที่ 3.3 การพัฒนาที่ดินพื้นที่เฉพาะ	ไร่	12,500	65,971,000
กิจกรรมหลักที่ 3.4 แผนการรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดโลกร้อน	ไร่	12,000	37,180,100
กิจกรรมหลักที่ 3.6 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	ไร่	1,000,000	140,617,000

โครงการ / กิจกรรม	หน่วยนับ	งบประมาณปี 2563	
		เป้าหมาย	รวมทั้งสิ้น
แผนงานยุทธศาสตร์	ไร่	594,425	978,756,900
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	ไร่	80,000	68,550,000
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	ไร่	80,000	68,550,000
โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	ชนิดพืช	6	197,200,000
กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri - Map	ไร่	100,000	197,200,000
โครงการเกษตรอินทรีย์	ไร่	10,000	26,358,000
กิจกรรมหลักที่ 1 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์	ไร่	10,000	26,358,000
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ดินปัญหา	ไร่	40,850	121,894,400
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาและแก้ปัญหาคาร์บอนกระจายดินเค็ม	ไร่	36,850	102,638,400
กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ทุ่งรังสิต	ไร่	4,000	19,256,000
โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช	ไร่	250,000	220,451,000
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ	ไร่	250,000	220,451,000
โครงการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง	ไร่	11,000	126,009,600
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาพื้นที่โครงการหลวง	ไร่	11,000	126,009,600
โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ไร่	102,575	218,293,900
กิจกรรมหลักที่ 1 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ไร่	102,575	218,293,900
กลุ่มงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (Agenda)	ไร่	82,666	118,471,500
โครงการตำบลมั่งคั่ง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้	ไร่	12,666	16,465,800
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้	ไร่	12,666	16,465,800
โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร	ไร่/ราย	35,000	37,600,000
กิจกรรมหลักที่ 1 สนับสนุนงานพัฒนาที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	ไร่/ราย	20,000	31,600,000
กิจกรรมหลักที่ 2 การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อสนับสนุนการใช้ปุ๋ยผสมเอง	ราย	15,000	6,000,000
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	ราย	4,000	11,294,200
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกิน	ราย	4,000	11,294,200
โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	ราย	1,080	15,518,500
กิจกรรมหลักที่ 1 การพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตในพื้นที่เกษตรแผนใหม่	ราย	1,080	15,518,500
โครงการส่งเสริมการไถกลบและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อป้องกันหมอกและควันไฟในพื้นที่เกษตรภาคเหนือ	ไร่	70,000	37,593,000
กิจกรรมหลักที่ 1 ส่งเสริมการไถกลบและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อป้องกันหมอกและควันไฟในพื้นที่เกษตรภาคเหนือ	ไร่	70,000	37,593,000

โครงการ / กิจกรรม	หน่วยนับ	งบประมาณปี 2563	
		เป้าหมาย	รวมทั้งสิ้น
กลุ่มงบประมาณรายจ่ายพื้นที่ (Area)	ไร่	40,890	149,372,700
ภาคใต้	ไร่	18,140	97,622,600
โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร	ไร่	18,140	92,256,600
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกข้าวสังข์หยดภาคใต้	ไร่	4,000	4,199,100
กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกไม้ผลภาคใต้	ไร่	40	196,400
กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกมะพร้าวภาคใต้	ไร่	100	479,000
กิจกรรมหลักที่ 4 พัฒนาคุณภาพดินเพื่อปลูกพืชอาหารสัตว์ภาคใต้	ไร่	8,000	3,122,500
กิจกรรมหลักที่ 5 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการปลูกพืชผสมผสานในพื้นที่ภาคใต้	ไร่	3,000	40,604,300
กิจกรรมหลักที่ 7 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ดินเสื่อมโทรมภาคใต้	ไร่	3,000	43,655,300
โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ราย	3,500	5,366,000
กิจกรรมหลักที่ 1 กำจัดขยะอินทรีย์เพื่อชุมชนภาคใต้	ราย	3,500	5,366,000
ภาคใต้ชายแดน	ไร่	4,000	20,355,100
โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตร	ไร่	4,000	20,355,100
กิจกรรมหลักที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล	ไร่	2,000	8,365,100
กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกพืชเกษตรผสมผสาน	ไร่	1,000	10,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาคุณภาพดินในการทำเกษตรผสมผสานเพื่อปลูกพืชอาหารสัตว์ภาคใต้ชายแดน	ไร่	1,000	1,990,000
ภาคกลาง	ไร่	3,000	4,276,000
โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร	ไร่	3,000	4,276,000
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาคุณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวลุ่มน้ำเจ้าพระยา-แม่กลอง	ไร่	3,000	4,276,000
ภาคเหนือ	ไร่	5,750	13,729,000
โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์	ไร่	5,750	13,729,000
กิจกรรมหลักที่ 1 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการดินที่เหมาะสมและส่งเสริมระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วมให้กับเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ในภาคเหนือตอนบน	ไร่	5,750	13,729,000
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ไร่	10,000	13,390,000
โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้สู่มาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ไร่	10,000	13,390,000
กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาคุณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้	ไร่	10,000	13,390,000

ส่วนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

กรมพัฒนาที่ดิน มีการกำหนดผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์ : ฐานข้อมูลและภูมิสารสนเทศด้านทรัพยากรดินมีความถูกต้องและทันสมัย รวมทั้งพื้นที่ทางการเกษตรมีความอุดมสมบูรณ์สามารถเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

ฐานข้อมูลทรัพยากรที่ดินได้รับการปรับปรุงและพัฒนาแล้วมีส่วนช่วยในการวางแผนการใช้ที่ดิน ในการกำหนดขอบเขตพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร การประเมินพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการลงทุนผลิตสินค้าทางการเกษตร สามารถแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินได้อย่างจริงจัง ตอบสนอง ต่อนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งทันต่อสถานการณ์ของประเทศและของโลก โดยฐานข้อมูลทรัพยากรดิน จะนำไปสู่การปรับปรุงบำรุงดิน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้มีความอุดมสมบูรณ์สามารถเพิ่มผลผลิตได้ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมี ตัวชี้วัด คือ ฐานข้อมูลทรัพยากรดินและพื้นที่ทำการเกษตรได้รับการส่งเสริม สาธิต ปรับปรุง และพัฒนา พื้นที่เป้าหมายตามแผน จำนวน 32,834,508 ไร่ มีผลการดำเนินงาน จำนวน 32,837,084 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 100.01 โดยประเมินได้จาก โครงการ/กิจกรรมของกรมฯ จำนวน 28 โครงการ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ฐานข้อมูลทรัพยากรดินและพื้นที่ทำการเกษตรได้รับการส่งเสริม สาธิต ปรับปรุงและพัฒนา

กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	ตัวชี้วัด		แผน	ผล	ร้อยละ
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ			
			32,834,508	32,837,084	100.01
1. ปรับปรุงฐานข้อมูล ทรัพยากรดิน	จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการ ปรับปรุงและพัฒนา ฐานข้อมูล 30,000,000 ไร่	ผู้รับบริการของกรม พัฒนาที่ดินมีความ พึงพอใจต่อการใช้ ฐานข้อมูลทรัพยากรดิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	30,000,000	30,000,000	100.00
2. ปรับปรุงคุณภาพดิน	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตร ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 67,727 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิต ในพื้นที่ที่ได้รับการ อนุรักษ์ ปรับปรุงและ ฟื้นฟู ลดลงจากการนำ ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดินไปใช้ในการผลิตทาง การเกษตร ร้อยละ 5	67,727	68,727	101.48

กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	ตัวชี้วัด		แผน	ผล	ร้อยละ
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ			
3. ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 1,024,300 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตในพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุงและฟื้นฟู ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 5	1,024,300	1,024,300	100.00
4. การพัฒนาพื้นที่เฉพาะ	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 12,500 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตในพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุงและฟื้นฟู ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 5	12,500	12,530	100.24
5. แผนการรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดโลกร้อน	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 12,000 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตในพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุงและฟื้นฟู ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 5	12,000	12,000	100.00
6. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 1,000,000 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตในพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุงและฟื้นฟู ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 5	1,000,000	1,000,300	100.03
7. พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	จำนวนพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ที่ได้รับการพัฒนาที่ดิน 80,000 ไร่	เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ที่ได้รับการพัฒนาที่ดินสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	80,000	80,000	100.00
8. พัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map	จำนวนพื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map 100,000 ไร่	ฐานข้อมูลเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 100	100,000	100,000	100.00

กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	ตัวชี้วัด		แผน	ผล	ร้อยละ
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ			
9. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์	จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ทำการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ 10,000 ไร่	กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ได้รับการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 100	10,000	11,200	112.00
10. พัฒนาและแก้ปัญหาการแพร่กระจายดินเค็ม	จำนวนพื้นที่ดินปัญหาได้รับการพัฒนาฟื้นฟู อนุรักษ์ และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน 36,850 ไร่	พื้นที่ดินปัญหาได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้ตามศักยภาพของพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	36,850	36,850	100.00
11. พัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ทุ่งรังสิต	จำนวนพื้นที่ดินปัญหาได้รับการพัฒนาฟื้นฟู อนุรักษ์ และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน 4,000 ไร่	พื้นที่ดินปัญหาได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้ตามศักยภาพของพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	4,000	3,550	88.75
12. พัฒนาและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ	จำนวนพื้นที่เกษตรกรมได้รับการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพในการผลิตพืช 250,000 ไร่	ต้นทุนทางการเกษตรในพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมลดลงจากการนำความรู้ไปใช้ในการผลิตสารอินทรีย์ชีวภาพในการผลิตพืช ร้อยละ 5	250,000	250,000	100.00
13. พัฒนาพื้นที่โครงการหลวง	จำนวนพื้นที่โครงการหลวงได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู 11,000 ไร่	พื้นที่โครงการหลวงได้รับการพัฒนาตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	11,000	11,000	100.00
14. ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	จำนวนพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้รับการพัฒนา 102,575 ไร่	พื้นที่โครงการพระราชดำริได้รับการพัฒนาตามหลักวิชาการไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	102,575	102,575	100.00
15. ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้	จำนวนพื้นที่นาร้างได้รับการพัฒนาและฟื้นฟู 12,666 ไร่	เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและฟื้นฟูที่ดินให้มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าว มีความพึงพอใจ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	12,666	12,666	100.00
16. ส่งเสริมการไกล่เกลี่ยและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อป้องกันหมอกและควันไฟในพื้นที่เกษตรภาคเหนือ	จำนวนพื้นที่ลดการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน 70,000 ไร่	เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือมีความพึงพอใจในมาตรการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	70,000	70,026	100.04

กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	ตัวชี้วัด		แผน	ผล	ร้อยละ
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ			
17. พัฒนาคุณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวสังข์หยดภาคใต้	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 4,000 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	4,000	4,000	100.00
18. พัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกไม้ผลภาคใต้	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 40 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	40	40	100.00
19. พัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกมะพร้าวภาคใต้	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 100 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	100	100	100.00
20. พัฒนาคุณภาพดินเพื่อปลูกพืชอาหารสัตว์ภาคใต้	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 8,000 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	8,000	8,000	100.00
21. จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการปลูกพืชผสมผสานในพื้นที่ภาคใต้	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 3,000 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	3,000	3,000	100.00
22. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ดินเสื่อมโทรมภาคใต้	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 3,000 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	3,000	3,000	100.00
23. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าวและไม้ผล	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรใน 3 จังหวัดภาคใต้ชายแดนที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 2,000 ไร่	พื้นที่ทางการเกษตรใน 3 จังหวัดภาคใต้ชายแดนที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟูมีต้นทุนการผลิตทางการเกษตรลดลง ร้อยละ 5	2,000	2,000	100.00
24. พัฒนาพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกพืชเกษตรผสมผสาน	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรใน 3 จังหวัดภาคใต้ชายแดนที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 1,000 ไร่	พื้นที่ทางการเกษตรใน 3 จังหวัดภาคใต้ชายแดนที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟูมีต้นทุนการผลิตทางการเกษตรลดลง ร้อยละ 5	1,000	1,000	100.00

กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	ตัวชี้วัด		แผน	ผล	ร้อยละ
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ			
25. พัฒนาคูณภาพดินในการทำเกษตรผสมผสานเพื่อปลูกพืชอาหารสัตว์ภาคใต้ชายแดน	จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรใน 3 จังหวัดภาคใต้ชายแดนได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 1,000 ไร่	พื้นที่ทางการเกษตรใน 3 จังหวัดภาคใต้ชายแดนที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟูมีต้นทุนการผลิตทางการเกษตรลดลง ร้อยละ 5	1,000	1,010	101.00
26. พัฒนาคูณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวลุ่มน้ำเจ้าพระยา-แม่กลอง	จำนวนพื้นที่ปลูกข้าวลุ่มน้ำเจ้าพระยา-แม่กลอง ใน 6 จังหวัดภาคกลาง ได้รับการพัฒนาที่ดิน 3,000 ไร่	ร้อยละของต้นทุนการผลิตลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	3,000	3,100	103.33
27. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการดินที่เหมาะสมและส่งเสริมระบบการรองรับการมีส่วนร่วมให้กับเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ในภาคเหนือตอนบน	จำนวนพื้นที่การเกษตรในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือที่ทำการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ 5,750 ไร่	กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือที่เข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ได้รับการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 100	5,750	5,750	100.00
28. พัฒนาคูณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้	จำนวนพื้นที่การผลิตข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู 10,000 ไร่	พื้นที่การผลิตข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุงและฟื้นฟูมีต้นทุนการผลิตทางการเกษตรลดลง ร้อยละ 5	10,000	10,360	103.60

กรมพัฒนาที่ดินดำเนินงานการปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรดิน ทำให้ทราบถึงสถานภาพทรัพยากรดิน และแนวโน้มในอนาคต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการดิน น้ำ และธาตุอาหารพืช ให้สอดคล้องกับสมรรถนะและคุณภาพของที่ดิน นำไปสู่การปรับแนวทางและวิธีการบริหารจัดการทรัพยากรดินที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจให้สูงขึ้น รวมทั้งการพัฒนางานวิจัยของ กรมพัฒนาที่ดินให้สามารถแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล ความต้องการของเกษตรกร รวมทั้งทันต่อสถานการณ์ของประเทศและของโลก อีกทั้งยังใช้ประกอบการดำเนินกิจกรรมส่งเสริม สาธิต ปรับปรุง อนุรักษ์ และฟื้นฟูดิน ให้มีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ ส่งผลให้พื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการทำการเกษตร นอกจากนี้เกษตรกรยังช่วยให้มีข้อมูลในการวางแผนการผลิตพืชได้เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำการผลิตการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

2. ผลสัมฤทธิ์ : เกษตรกร หมอдинอาสา รวมถึงประชาชนผู้สนใจเกิดความตระหนักและร่วมรักษาทรัพยากรดิน

เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาที่ดินผ่านบริการต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน โดยร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร ส่งเสริมให้มีการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การปรับปรุงบำรุงดินไปใช้ในพื้นที่ทำกินให้สามารถลดต้นทุน และทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรร่วมกันแก้ปัญหาในพื้นที่ โดยมี **ตัวชี้วัด** คือ เกษตรกรได้รับการส่งเสริม สาธิตวิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน จำนวนเกษตรกรตามแผนการดำเนินงาน จำนวน 571,438 ราย ผลการดำเนินงาน จำนวน 571,617 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.03 โดยประเมินได้จาก โครงการกิจกรรมของกรมฯ จำนวน 7 โครงการ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด เกษตรกร หมอдинอาสา รวมถึงประชาชนผู้สนใจเกิดความตระหนักและร่วมรักษาทรัพยากรดิน

กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	ตัวชี้วัด		แผน	ผล	ร้อยละ
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ			
			571,438	571,617	100.03
1. คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและบริการด้านการพัฒนาที่ดิน 490,000 ราย	เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุงและฟื้นฟู นำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 100	490,000	490,000	100.00
2. การพัฒนาหมอдинอาสาและหมอдинน้อย	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและบริการด้านการพัฒนาที่ดิน 37,858 ราย	เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุงและฟื้นฟู นำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 100	37,858	37,858	100.00
3. สนับสนุนงานพัฒนาที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาที่ยั่งยืนและเหมาะสมกับการผลิตพืช 20,000 ราย	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	20,000	20,000	100.00
4. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อสนับสนุนการใช้ปุ๋ยผสมเอง	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาที่ยั่งยืนและเหมาะสมกับการผลิตพืช 15,000 ราย	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	15,000	15,000	100.00

กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	ตัวชี้วัด		แผน	ผล	ร้อยละ
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ			
5. พัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกิน	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับ การจัดที่ดินทำกินได้รับการพัฒนาคุณภาพดิน 4,000 ราย	พื้นที่ที่ได้จัดที่ดินทำกิน ให้แก่เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามหลักวิชาการไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	4,000	4,000	100.00
6. การพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตในพื้นที่เกษตรแผนใหม่	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาที่ดิน 1,080 ราย	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	1,080	1,259	116.57
7. กำจัดขยะอินทรีย์เพื่อชุมชนภาคใต้	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับ ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุง บำรุงดิน 3,500 ราย	ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 5	3,500	3,500	100.00

กรมพัฒนาที่ดินดำเนินงานการให้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเชิงรุก โดยมี การพัฒนาหมอดินอาสาให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินและการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม สามารถเป็นตัวแทนของเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน ในการถ่ายทอดความรู้ในการพัฒนาที่ดินและแก้ไขปัญหาที่ดินให้กับเกษตรกรในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีการสร้างเครือข่ายวิชาการหมอดินอาสาที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้การแก้ปัญหาด้านดิน กรมพัฒนาที่ดินยังมีการให้บริการวิเคราะห์ดิน และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อให้ทราบถึงความสมบูรณ์ของดินที่เหมาะสมในการปลูกพืช พร้อมให้คำแนะนำในการจัดการดิน และจัดทำคลังข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมถึงสนับสนุนชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) เพื่อเป็นเครื่องมือในการทำงานแก่หมอดินอาสา นอกจากนี้ยังมีช่องทางบริการให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงการบริการงานพัฒนาที่ดินได้อย่างทั่วถึง สนับสนุนให้เกษตรกรนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปปรับใช้ในการพัฒนาที่ดินในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถนำไปใช้ลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพดินในแปลงเกษตรของตนเองให้มีศักยภาพสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน

1. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานโดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยสนับสนุนเกษตรกร เพื่อลดต้นทุน สามารถควบคุมปัจจัยการผลิต และเพิ่มผลิตรวมทั้งการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงเกษตรกรได้มากขึ้น สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลของแต่ละพื้นที่ในการดำเนินงาน เพื่อให้สะท้อนถึงความเป็นจริงในการดำเนินงานของพื้นที่

2. พิจารณาวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมให้สอดคล้องตามปฏิทินการเพาะปลูก และควรสำรวจความต้องการปัจจัยการผลิตล่วงหน้าให้ถูกต้องตรงกับปริมาณความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ พร้อมทั้งสำรวจช่วงเวลาเกษตรกรจะต้องใช้ปัจจัยการผลิต เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับช่วงเวลาและความต้องการของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากกิจกรรมที่กรมฯ สนับสนุนในแต่ละพื้นที่

3. บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน โดยการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงปัญหา เพื่อระดมความคิด ประสานความร่วมมือกันแก้ปัญหา ทั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐอื่น ภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนในพื้นที่เอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

4. การดำเนินงานในแต่ละโครงการ ควรมีการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้มีความสอดคล้องและความเข้าใจตรงกัน เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการสร้างเครือข่ายในการทำงานโดยประสานการทำงานร่วมกับตัวแทนในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ควรสร้างความเข้าใจกับเกษตรกรให้ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายของรัฐและกิจกรรมต่าง ๆ ของกรมฯ ที่เข้าไปส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมยินดีเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ และใช้ประโยชน์จากปัจจัยที่ได้รับให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงมีการวางแผนการดำเนินงาน ให้คำแนะนำแก่เกษตรกร พร้อมทั้งติดตามงานอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลโครงการที่ดำเนินการทุกโครงการ เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพ ประสิทธิภาพของโครงการ และสามารถใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการทำโครงการในปีถัดไป

5. จัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน ผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี และหมอดินอาสา อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินรูปแบบใหม่ให้ทันต่อยุคสมัย สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองได้